

Cyfenw	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
Enwau Eraill		0

TGAU

4282/52

S17-4282-52

HANES**UNED 2: ASTUDIAETH THEMATIG****Datblygiadau ym myd chwaraeon, hamdden a thwristiaeth yng Nghymru a Lloegr, tua 1900 hyd heddiw****DYDD MERCHER, 14 MEHEFIN 2017 – PRYNHAWN**

1 awr 15 munud

I'r Arholwr yn unig		
Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
1.	17	
2.	18	
3.	16	
SAG	3	
Cyfanswm	54	

4282
520001**CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR**

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch BOB cwestiwn ar y papur arholiad.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn. Os nad oes digon o le, defnyddiwch y dudalen barhad yng nghefn y llyfryn ac os nad yw hynny'n ddigon, defnyddiwch lyfryn parhad 4 tudalen (pinc). Ysgrifennwch eich enw ar flaen y llyfryn parhad, gan nodi'n glir rif y cwestiwn rydych yn ei ateb. Rhowch y llyfryn parhad y tu mewn i'r llyfryn hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Cofiwch y bydd ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig yn cael ei ystyried wrth asesu'r atebion sy'n gofyn am ysgrifennu estynedig, sef cwestiynau 1(c) a 3(b).

Hefyd, bydd eich gallu i sillafu, atalnodi a defnyddio gramadeg yn gywir yn cael ei asesu yn eich ateb i gwestiwn 3(b).

Atebwch bob cwestiwn.

CWESTIWN 1

Mae'r cwestiwn hwn yn canolbwyntio ar dwf a datblygiad chwaraeon yng Nghymru a Lloegr ers 1900. [17]

Astudiwch y ffynhonnell isod ac yna atebwch y cwestiwn sy'n dilyn.

Ffynhonnell A

[David Johnson, chwaraewr i Glwb Pêl-droed Lerpwl, 1978]

- (a) Defnyddiwch Ffynhonnell A a'r hyn rydych chi'n ei wybod i ddisgrifio nawdd (*sponsorship*) mewn chwaraeon ar ddiwedd yr ugeinfed ganrif a dechrau'r unfed ganrif ar hugain. [3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) Esboniwch pam roedd cyfleoedd i gymryd rhan mewn chwaraeon a hamdden wedi gwella ar ddiwedd yr ugeinfed ganrif a dechrau'r unfed ganrif ar hugain. [6]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4282
520003

Astudiwch y ddwy ffynhonnell hyn sy'n ymwneud â phobl broffesiynol o'r byd chwaraeon yn yr ugeinfed ganrif a'r unfed ganrif ar hugain ac atebwch y cwestiwn sy'n dilyn.

Ffynhonnell B

Mae'r chwaraewr pêl-droed proffesiynol yn mynd heb ginio, yn defnyddio'r gwasanaeth bws cyhoeddus i deithio i'r gêm, ac yn gorfod prynu pei rhad (*cheap pie*) ar ei ffordd adre i'w fwyta amser te. Am weddill yr wythnos mae e'n gweithio mewn pwll glo neu mewn ffatri, oherwydd bod ei gyflog am chwarae pêl-droed mor isel. Mae e'n chwarae oherwydd ei fod yn caru'r gêm, ond mae ef ar ei golled drwy chwarae.

[R.W. Harrison, capten Clwb Pêl-droed Cockfield, yn ysgrifennu yn y *Northern Echo* yn 1921.
Roedd e'n chwaraewr pêl-droed proffesiynol o'r dosbarth gweithiol]

Ffynhonnell C

Mae'r criw o filiwnyddion proffesiynol sydd gyda ni heddiw yn cael gormod o dâl, yn hunanol ac yn ddigon calon-galed (*heartless*). Dydyn nhw ddim yn gwneud dim yn ystod eu hamser rhydd heblaw am chwarae *PlayStation*. Dydyn nhw ddim yn poeni am unrhyw beth heblaw am ennill, neu gael eu tatŵ nesaf.

[Cameron Treloar, newyddiadurwr chwaraeon, yn ysgrifennu ar wefan chwaraeon yn 2013]

- (c) Pam mae Ffynonellau B ac C yn rhoi safbwyntiau gwahanol am bobl broffesiynol o'r byd chwaraeon yn yr ugeinfed ganrif a'r unfed ganrif ar hugain? [8]

Yn eich ateb, dylech sôn am gynnwys ac awduraeth (authorship) y ffynonellau.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4282
520005

DIWEDD CWESTIWN 1

CWESTIWN 2

Mae'r cwestiwn hwn yn canolbwyntio ar y newidiadau yn natur adloniant poblogaidd yng Nghymru a Lloegr ers 1900. [18]

- (a) Disgrifiwch y gweithgareddau cymdeithasol roedd eglwysi a chapeli yn eu darparu ar ddechrau'r ugeinfed ganrif. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) Esboniwch boblogrwydd y sinema di-sain (*silent cinema*) ar ddechrau'r ugeinfed ganrif. [6]

Arholwr
yn unig

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CWESTIWN 3

Arholwr
yn unig

Mae'r cwestiwn hwn yn canolbwyntio ar newidiadau mewn patrymau gwyliau yng Nghymru a Lloegr ers 1900. [16+3]

(a) Amlinellwch **yn gryno** y datblygiadau mewn patrymau gwyliau yn yr 1920au a'r 1930au. [4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Arholwr yn unig

(b) Ai effaith y car modur yw'r rheswm pwysicaf dros y newidiadau mewn patrymau gwyliau o 1900 hyd heddiw? [12]

Yn eich ateb, dylech drafod datblygiad y car modur a rhesymau eraill dros y newidiadau mewn patrymau gwyliau o 1900 hyd heddiw.

Yn y cwestiwn hwn, mae marciau'n cael eu rhoi am sillafu, atalnodi a defnyddio gramadeg yn gywir. [3]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Arholwr
yn unig

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DIWEDD CWESTIWN 3

DIWEDD Y PAPUR

16

SAG 3

